

INFORMATIU

AGENDA 21 ESCOLAR DE LLEIDA

Número 4. Any 4. Març 2010

INFORMACIÓ DE L'AGENDA 21 ESCOLAR

I SIMPOSI DE LA XARXA D'ESCOLES PER A LA SOSTENIBILITAT DE CATALUNYA

Com us vam anunciar, el proper **dimarts 13 d'abril**, a Barcelona, celebrarem el **I Simposi de la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya (XESC)**, adreçat al professorat dels centres educatius.

La XESC està formada per la xarxa d'escoles verdes i xarxes locals (entre elles, l'Agenda 21 Escolar de Lleida) que promouen programes d'educació per a la sostenibilitat adreçats als centres educatius de Catalunya.

El Simposi és un espai de debat i intercanvi, on a més de la conferència marc "Sostenibilitat i educació. La perspectiva participativa", amb Joan Subirats, de l'IGOB – UAB, hi haurà 8 taules de debat simultànies, amb els temes següents: participació, treball en xarxa, aprenentatge servei, avaluació, aprenentatge per problemes, competències del professorat, sostenibilitat i inclusió social, la resistència al canvi. En cada taula hi haurà una ponència curta i la presentació de l'experiència de 2 ó 3 centres i un temps de diàleg.

Entreu a www.xesc.cat, el web de la Xarxa, on trobareu el programa actualitzat i l'aplicatiu per fer la inscripció. Recordeu que esteu convidada 1 persona per cada centre.

En l'aplicatiu d'inscripció haureu d'indicar l'adhesió a l'Agenda 21 Escolar de Lleida, escollir la taula debat on voleu participar i indicar si utilitzareu el servei de transport en autocar des de Lleida ciutat.

El termini d'inscripció finalitza el dijous 8 d'abril.

Animeu-vos a participar!

JORNADA DE PRESENTACIÓ DE RECURSOS DIDÀCTICS SOBRE HORT ESCOLAR

El dia 1 de març va tenir lloc aquesta jornada, adreçada a tots els centres que esteu realitzant projectes d'hort escolar o hi esteu interessats. A més, també formava part de les sessions dels cursos "Gaudim de l'hort escolar" i "Iniciem un hort escolar".

Hi vam presentar els següents recursos:

- Maleta pedagògica "De l'hort a casa", editada per l'Associació Vida Sana i la Generalitat de Catalunya, adreçada a educació primària i ESO, que comprèn diferents materials: guies, jocs, pòsters, llibres, materials d'experimentació, CD-rom HorTAC...
- Calendari de l'hort escolar ecològic de Lleida, editat per l'Ajuntament de Lleida.
- Col·leccions de llavors de varietats tradicionals "Tresors de llavors", de Tarpuna – Iniciatives sostenibles i Associació l'Era – Espai de Recursos agroecològics.

La maleta pedagògica està a disposició dels centres, en servei de préstec. Adreceu-vos a la secretaria de l'Agenda 21 Escolar (agenda21escolar@paeria.cat) si la voleu consultar o sol·licitar.

S'ha lliurat un exemplar del calendari de l'hort i de la col·lecció de llavors als centres de Lleida que esteu realitzant projectes d'hort escolar i que vau assistir a la jornada o a alguna sessió de formació posterior. Els centres que no vau assistir però que també porteu endavant projectes d'hort rebreu un correu electrònic amb les indicacions necessàries per tal de que pugueu recollir aquests materials, just després de les vacances de Pasqua.

MÉS SOBRE LA FORMACIÓ

Ja s'han realitzat les darreres sessions dels cursos **Gaudim de l'hort escolar** i **Iniciem un hort escolar**.

També, una nova sessió, la quarta, del seminari **L'hort a l'aula**. Es va continuar treballant sobre el model d'ésser viu i proposant especialment activitats sobre els fruits i les llavors, per poder-les dur a terme a l'aula.

Recordeu que podeu consultar els materials (presentacions de les sessions i altres informacions) de les diferents propostes de formació a la pàgina web del programa:

<http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/agenda-21-escolar-de-lleida>

Assessorament sobre hort escolar

Us recordem que podeu sol·licitar assessorament sobre hort escolar. La Núria Galindo, enginyera agrònoma, és la persona que està fent aquests assessoraments.

Els assessoraments, personalitzats, en el centre corresponent, s'adrecen prioritàriament a:

- Centres que volen iniciar / han iniciat l'hort durant aquest curs.
- Centres que han iniciat l'hort en els darrers 2 – 3 cursos.

Tot i així, si algun altre centre, vol rebre un assessorament, també el pot sol·licitar.

Podeu sol·licitar assessorament fins el 30 de març de 2010. Posteriorment a aquesta data, l'assessorament serà sobre aspectes puntuals i concrets i prioritàriament per correu electrònic.

NOVA PROPOSTA: INTERCANVIS SOBRE HORTS ESCOLARS

Una de les vostres sol·licituds més habituals és poder realitzar algun intercanvi entre centres que feu hort escolar.

Doncs aquí teniu una proposta:

- Voleu visitar l'hort d'una altra escola? I voleu que visitin el vostre hort, també?
- Del vostre mateix nivell educatiu o d'un altre?
- Amb quin grup/s d'alumnes?
- Del vostre barri o d'una altra zona de la ciutat?

Properament rebreu una proposta formal per correu electrònic, per poder organitzar els intercanvis (principalment durant el mes de maig), però també ens podeu enviar un correu electrònic a la secretaria del programa (agenda21escolar@paeria.cat) amb la vostra proposta i condicionants.

REPARTIMENT DELS RECURSOS PER A ACTIVITATS D'HORT I JARDINERIA

Durant el trimestre que ara acabem s'ha fet el repartiment del tots els recursos per a activitats d'hort i jardineria.

- Repartiment gratuït de **palots** de fruita per reutilitzar-los per poder fer hort i/o jardineres, amb la malla de protecció corresponent.

La cooperativa Fruilar és qui ens ha cedit 45 palots, de 2 mides, que s'han distribuït entre 14 centres escolars (EBM Albarés,

EBM Centre Històric, EBM Ronda La Mercè, CEIP La Mitjana, CEIP Països Catalans, CEIP Pinyana, CEIP Magí Morera, CEIP Creu del Batlle, CEIP Ciutat Jardí, IES Maria Rúbies, Col·legi El Carne, Col·legi Arabell, Col·legi Claver i Col·legi Terraferma)

Moltes gràcies a Fruilar per la seva atenció, bona disponibilitat i facilitats a l'hora de subministrar i recollir els palots.

- Repartiment gratuït de **compost** procedent de la Planta de Compostatge del Segrià, per adobar els horts i/o les jardineres.
S'ha repartit 185 sacs de 20 Kg i 2 big bags d'1 m³ entre 20 centres escolars (a més dels anteriors, CEIP Escola Espiga, CEIP Frederic Godàs, Col·legi Dominiques).
- Repartiment de la comanda col·lectiva de **grava i terra base de cultiu** per a hort i/o jardineres, principalment en palots.
S'ha repartit un volum de 24 big bags de terra base, 2 big bags de grava, 106 sacs de 25 kg de grava, entre un total de 10 centres escolars.
- Subministrament gratuït de **compostadors** a 7 centres escolars (CEIP Escola Espiga, CEIP Magí Morera i Galícia, CEIP Magraners, CEIP Ciutat jardí, Col·legi El Carne, Col·legi Claver)

Moltes gràcies a la Brigada d'Obres Municipals i a la Brigada de Jardineria de l'Ajuntament, que han col·laborat amb el programa en el repartiment del material als centres, i a la Planta de Compostatge del Segrià, que ha ensacat el compost.

Esperem que aquests recursos us siguin útils i fructífers durant la primavera!

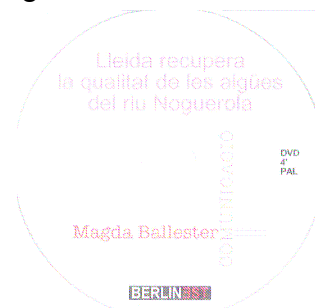
RECURSOS PER ALS CENTRES DE L'AGENDA 21 ESCOLAR

En breu, rebreu un enviament amb 3 recursos, per tal que els pugueu utilitzar en el treball a favor del medi ambient i la sostenibilitat amb els vostres alumnes:

- “**Lleida recupera la qualitat de les aigües del riu Nogueroles**” és un DVD de 4 minuts de durada, editat per l'Ajuntament de Lleida.

El riu Nogueroles és un afluent del riu Segre que neix a la Cerdera i, soterrat durant tot el seu recorregut, desemboca al riu, a l'alçada de l'Avinguda del Segre.

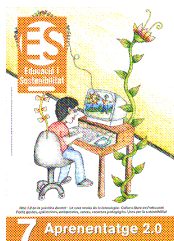
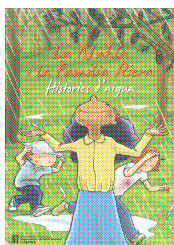
El riu Nogueroles recull les aigües de la pluja i sobrants del reg de l'Horta, actuant com una clamor, però en les darreres dècades s'havia convertit també en una claveguera on abocaven les aigües residuals de molt edificis pel creixement de la ciutat a Ciutat Jardí, Balàfia, centre ciutat i Secà de Sant Pere.

Ara, l'Ajuntament ha reconduït aquests vessaments incontrolats cap a la depuradora, de tal manera que el Noguerola deixa d'abocar aigües brutes al Segre i torna a ser un riu.

Us convidem, en el marc de la celebració de l'Any 2010 del Riu Segre, a treballar el nostre riu i els seus afluents. Us agraiem que ens feu arribar informació de les vostres activitats i treball didàctic.

- “**La Nahla i la família Riera. Històries d'aigua**” és un llibre publicat pel Departament de Medi Ambient i Habitatge. A partir d'un conte, que compara la situació a Catalunya i al Sàhara, treballa aspectes com els recursos hídrics al món i la seva distribució, l'accés a l'aigua i al sanejament, l'aigua i la salut, la potabilització, la depuració i la dessalinització.
- El número 7 de la revista **Educació i Sostenibilitat**, titulat “Aprentatge 2.0”, i dedicat a les aplicacions de l'aprenentatge i els recursos digitals en l'àmbit de l'educació per la sostenibilitat.

Aquests dos recursos us els fem arribar gràcies a la participació de l'Agenda 21 Escolar de Lleida en la Xarxa d'Escoles per la Sostenibilitat de Catalunya (XESC).

VISITES GUIADES A INSTAL·LACIONS D'ENERGIES RENOVABLES

En el marc de la celebració de la Setmana Europea de l'Energia Sostenible – EUSEW 2010, més de 2.000 estudiants de secundària i primària han participat durant el mes de febrer en 73 visites a les instal·lacions d'energies renovables de les comarques de Lleida, organitzades des de l'Agència de l'Energia de Lleida, amb la col·laboració de l'Agenda 21 Escolar.

Els centres participants de la ciutat de Lleida han estat: CEIP Sant Jordi, Col. Terraferma, Col. Mirasan, IES Gili Gaya, IES Josep Lladonosa, IES Escola del Treball, IES Caparrella, Aules Taller Copa d'Or i Aules Taller Gardeny. També hi han participat centres de Mollerussa, Balaguer, Bellpuig, Tàrraga, Les Borges Blanques, Cervera, Almacelles i Vallfogona de Balaguer.

NOTÍCIES DELS CENTRES

El Col·legi Claver participa en el projecte de l'Agenda 21 Escolar de la Paeria de Lleida.

El projecte "Tenim cura del nostre pati: natura i vida" elaborat pels professors de l'Àrea de Medi de Primària vol ser una participació amb la sostenibilitat del nostre centre.

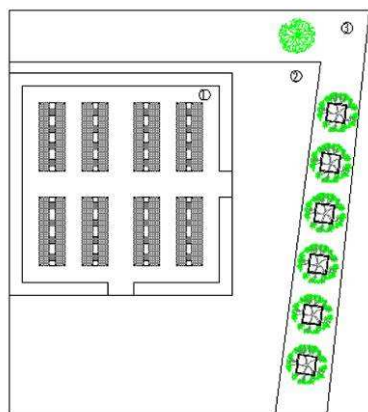
Els objectius són clars: aprofitant el nostre entorn volem educar-nos en el respecte a la natura, tenir-ne cura, valorar-la i gaudir-la.

Els alumnes de 6è són els responsables de dur a terme l'activitat de l'hort, i a part del treball físic i pràctic que això suposa, també hi ha activitats de tipus intel·lectual, de recerca, d'estudi i d'aprenentatge.

Els alumnes de 4t han iniciat les activitats en relació al Jardí escolar. Han estudiat la zona i han distribuït la zona on aniran les jardineres i parterres. A partir d'ara es començarà a plantar i tenir-ne cura.

Els alumnes de 2n plantaran arbres que donin fruit a la tardor per tal de poder observar l'evolució d'aquests fruiters.

D'una manera il·lusionada ja s'ha començat aquesta activitat, i com una forma més d'aprenentatge han volgut construir un BLOG, per a que es pugui fer el seguiment de les diferents activitats que setmana a setmana es van portant a terme.

Un espai idoni per a dur a terme el projecte donat que reuneix unes condicions òptimes.

Està ben situat en el pati de l'escola, prop de les fonts per a rentar-se les mans, prop de la caseta d'eines. L'accés és fàcil, des de fora de la tanca es pot contemplar i veure tot l'interior i alhora la tanca el protegeix de les incursions que no toquen. Podríem dir que està perfectament ubicat i integrat en el nostre pati. És tota una sort!

A través d'aquest enllaç podeu llegir el diari que van escrivint i algunes fotos que mostren la seva activitat. Mireu-les, segur que us agradaran. També us mostrem el logo que ens identifica.

<http://sise10.blogspot.com/>

Escoles de Pardiniyes en la presentació del Congrés de la Bicicleta

La presentació de la celebració del 3r Congrés de la Bicicleta a Lleida es va completar amb activitats ciclistes per a 240 nois i noies dels CEIP Riu Segre i CEIP Pardiniyes, com proves d'habilitat, un gran circuit d'educació vial, una exhibició de bike-trial o un espectacle a càrrec del grup La Gralla, entre altres.

Amb aquests actes es vol posar de manifest la necessitat de treballar per una mobilitat sostenible que agilitzi els desplaçaments i contribueixi a la millora de l'espai públic i el medi ambient.

Plantació en el Nou Parc de la vessant nord del turó de la Seu Vella, amb la participació d'escoles de la zona

80 alumnes del Col·legi Sagrada Família i del Col·legi Lestonnac, propers a la zona, han participat en la plantació d'espècies entapissants, concretament 200 exemplars d'heura (*Hedera helix*) en una de les zones del nou Parc de la vessant nord del Turó de la Seu Vella. A la zona també hi ha plantades alzines, encara que els alumnes no han pogut participar en la plantació per motius de seguretat perquè la zona és molt pendent.

S'ha prioritzat l'assistència dels alumnes dels centres més propers a la zona i que alhora participen en el programa Agenda 21 Escolar de Lleida i integren aquesta activitat dins del treball a favor de la sostenibilitat i el medi ambient.

Amb aquesta activitat es vol afavorir el coneixement dels infants i joves de Lleida del patrimoni dels parcs i jardins de la ciutat, especialment en aquest cas, un nou parc de la ciutat, en un espai tan emblemàtic com el Turó de la Seu Vella.

Els alumnes coneixeran el projecte de millora d'aquesta zona, de construcció i enjardinament del nou parc, la restauració forestal que s'ha realitzat en un dels sectors del parc i participaran directament en la plantació d'heures.

US CONVIDEM...

... a les Ecoactivitats

Aquestes són les propostes de natura i medi ambient per als propers dies:

- Contes a la Mitjana “Contes fets d’aire”
Contes naturalistes per petits i grans, a càrrec del grup d’animació Nopatikos
Dissabte, 27 de març, de 12 a 13h
Centre d’Interpretació de la Mitjana, Àrea de Lleure
Activitat gratuïta, sense inscripció prèvia
- Curs “Vols aprendre a identificar els ocells del nostre entorn?”, amb Steve West, ornitòleg
Curs d’introducció a l’ornitologia bàsicament pràctic, on també hi haurà una part teòrica d’introducció als ocells i a la metodologia de camp. Identificació visual i auditiva de les espècies més comunes d’ambients forestals, zones humides i secans.
Dies: 9, 10 i 11 d’abril.
Horaris: divendres 9, de 19 a 21h; Dissabte 10, de 8 a 16h; Diumenge 11, de 9 a 12h.
Preu: 25 €. Cal inscripció prèvia.
- Ecodescoberta “Els tresors amagats de la Mitjana”
Rastres, petjades, plantes aquàtiques, codolars,... tot un tresor a descobrir en mig del Parc.
Diumenge, 18 d’abril, d’11 a 13h
Activitat gratuïta, cal inscripció prèvia.
- Taller “Anellament d’ocells al Parc de la Mitjana”, a càrrec d’Eladi Ribes, ornitòleg
Aprendrem tècniques de captura i anellament d’ocells, així com a identificar les espècies més comunes del parc.
Dissabte, 24 d’abril, de 9 a 13h
Preu: 4 €. Cal inscripció prèvia

Més informació i inscripcions:

<http://sostenibilitat.paeria.cat> ; a/e: infosostenible@paeria.cat Tel. 973 700 455.

Regidoria de Medi Ambient i Horta, c/ Tallada, 32.

.... als actes populars del 3r Congrés de la Bicicleta

En el marc del 3r Congrés de la Bicicleta, que se celebrarà a Lleida, del 14 al 17 d’abril, que promou l’ús de la bicicleta com a mitjà de transport per la ciutat, estan previstos uns actes populars, on no cal inscripció.

Informació i inscripcions al Congrés: www.bicicat.cat

Més informació actes populars: 902 404 072.

- Festa popular, amb actuacions a càrrec de Pixie Dixie i 't Brabants Fietsharmonisch Orkest
Divendres, 16 d'abril; 21h, al Palau de Congressos de La Llotja.
- Bicicletada popular pels carrers de Lleida, que inclou l'actuació musical de l'orquestra holandesa en bici't Brabants Fietsharmonisch Orkest
Dissabte, 17 d'abril; sortida des de la Llotja, a les 10,30h

... a les activitats sobre el riu Segre

Més activitats promogudes per la plataforma "Lleida Ambiental" per al proper mes d'abril:

- Cicle de converses: "L'amença del transvasament", amb representants de la Plataforma de Defensa de l'Ebre
 - Dilluns, 12 d'abril, a l'Ateneu Popular de Ponent
- Campanya d'inspecció de primavera del riu Segre: trams de Grenyana i Rufeà, amb l'Associació Projecte Rius
 - Diumenge, 25 d'abril

Més informació: www.lleidaambiental.org

... al mercat "De l'hort a taula"

El proper diumenge 11 d'abril, de 9 a 15h, tindrà lloc a la plaça Sant Joan, una nova edició del mercat de proximitat 'De l'hort a taula', pensat perquè productors i elaboradors de productes agroalimentaris puguin vendre i promoure els seus productes directament al consumidor.

Els productes que hi podreu trobar són vi i licors, melmelades, bolets i conserves, oli, formatges i altres derivats làctics, fruita i verdura, carn i embotits i mels i plantes aromàtiques.

... la I Jornada de Custòdia Fluvial i Participació Ciutadana

L'Associació Hàbitats – Projecte Rius organitza la I Jornada sobre Custòdia Fluvial i Participació Ciutadana, amb la que es pretén donar eines per fer de la custòdia una bona estratègia de conservació i millora dels espais fluvials des de la participació ciutadana.

Dies: 9 i 10 d'abril

Lloc: Manlleu

Les activitats del 9 d'abril seran al Museu Industrial del Ter a Manlleu i consistiran en un seguit de conferències i taules rodones sobre les oportunitats de la custòdia. El 10 d'abril es faran dues visites a camp per conèixer dues experiències de restauració fluvial: el riu Ripoll al seu pas per Sabadell i les tasques realitzades a Vic.

Inscripció fins el dimecres 7 d'abril, a través del tel. 93 421 32 16 o a adopcions@projecterius.org. El preu de la inscripció és de 8 € pels socis i sòcies de l'Associació Hàbitats i 15 € per la resta. Més informació: <http://www.projecterius.org/>

... a “Lleida camina 2010”

La coordinadora “Lleida Camina”, que agrupa totes aquelles entitats que organitzen caminades i vol ser una iniciativa que conjuga esport, salut, cultura i sostenibilitat, ha presentat el seu calendari per a l'any 2010, amb dotze sortides a peu.

Les properes caminades són:

- Diumenge, 18 d'abril: **Caminada de Primavera**. Sortida des de la Plaça Blas Infante, a les 9,30h. Arribada a la Passarel·la del Liceu Escolar. Distància: 15 km. Més informació: tel. 973 242 329 (Centre Excursionista de Lleida).
- Diumenge, 25 d'abril: **IV Caminada de l'AAVV. Balàfia (Mitja Marató)**. Sortida i arribada: Centre Cívic Balàfia (C/Terrassa 1). Sortida a les 10h. Distància: 5 Km. Més informació: www.balafia.org Tel.669278367.

Podeu consultar el llistat complet de caminades a:

<http://www.esportlleida.com/lleidacamina.html>

... al V premi PRBB de recerca en ciències de la salut i de la vida

La Facultat de Ciències de la Salut i de la Vida de la Universitat Pompeu Fabra i el PRBB (Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona), amb el propòsit comú d'incentivar la recerca en ciències biomèdiques, convoquen el V Premi PRBB de recerca en ciències de la salut i de la vida per a estudiants de batxillerat.

Serán guardonats els 3 millors treballs de recerca desenvolupats en qualsevol disciplina de les ciències de la salut i de la vida durant el present curs acadèmic 2009-2010, en els centres de secundària i batxillerat públics, privats o concertats de Catalunya.

Els premis que s'ofereixen són els següents:

- **Primer Premi:** 1 ordinador portàtil + 2 tiquets ciència + 1 dia en un grup de recerca al PRBB
- **Segon Premi:** Col·lecció de llibres de divulgació científica + Subscripció per un any a la revista "New Scientist" o "Investigación y ciencia" (a escollir per guanyador) + 2 tiquets ciència
- **Tercer Premi:** Subscripció per un any a la revista "New Scientist" o "Investigación y ciencia" (a escollir per guanyador) + 2 tiquets ciència.
- **Per a tots els participants:** 1 entrada al Cosmocaixa

Termini de presentació de treballs: 16 d'abril de 2010.

Resolució del jurat: 14 de maig de 2010 .

Acte de lliurament de premis: 21 de maig de 2010, a l'Auditori del PRBB.

TRIA I REMENA...

Aigua, Rius i Pobles

El proper mes de maig es presentarà al Museu Marítim de Barcelona, l'exposició "Aigua, Rius i Pobles", de la Fundació Nueva Cultura del Agua. Més informació: <http://www.aguariosypueblos.org/>

Properament podreu trobar al web, també en català, material didàctic amb proposta d'activitats per fer abans i després de visitar l'exposició, però que també es pot utilitzar de manera independent, interessant per a treballar amb alumnes de segon cicle d'ESO i de batxilleat.

L'exposició ofereix el perfil humà dels conflictes i de les lluites per l'aigua. A través de fotografies i testimonis directes, els afectats deixen de ser estadístiques fredes per a comunicar-nos en directe les seves angoixes, raons i esperances. I és que en el Planeta Blau, 1.100 milions de persones no tenen garantit l'accés a l'aigua potable i cada dia moren unes 10.000 per aquest motiu, la majoria de les quals són nens.

Guia bàsica interactiva d'arbres, arbustos i lianes

XTEC - La Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya posa a l'abast aquesta guia que inclou una selecció d'espècies espontànies i conreades en parcs i jardins. Ha estat creada en col·laboració amb la Universitat de Trieste i el Real Jardí Botànic de Madrid.

La finalitat d'aquesta guia és proporcionar una eina senzilla per a la identificació d'espècies que poden trobar-se en moltes de les sortides de camp que acostumen a realitzar-se des dels centres d'ensenyament. Gràcies a un senzill instrument facilitat en la xarxa de KeyToNature existeix la possibilitat de crear automàticament guies més petites, adaptades a les exigències i necessitats de cada centre (Ex. Arbres i arbustos del jardí escolar), permetent després a alumnes i professors afegir continguts nous i originals a "la seva" guia."

Podeu consultar la guia a http://dbiodbs.units.it/carso/chiavi_pub21?sc=346

*Pier Luigi Nimis, Stefano Martellos
Marina Ferrer Canal, Silvia Lope
Imatges de Andrea Moro*

Agenda 21 Escolar de Lleida **Ajuntament de Lleida**

c/ Tallada, 32, 2^a planta. 25002 Lleida
Tel. 973 700 455 Fax. 973 700 459

A/e: agenda21escolar@paeria.cat

Web: <http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/agenda-21-escolar-de-lleida>